

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Keskkonnaminister
määrus
terviktekst
16.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 13.07.2023, 56

Toetuse andmise tingimused avatud taotlemise korral meetmes „Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine” tegevuste „Kaitstavate elupaikade taastamine” ja „Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud” raames

Vastu võetud 13.10.2016 nr 35

[RT I, 15.10.2016, 1](#)

jõustumine 18.10.2016

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.12.2017	RT I, 21.12.2017, 39	24.12.2017
05.08.2020	RT I, 07.08.2020, 1	10.08.2020
03.07.2023	RT I, 13.07.2023, 1	16.07.2023

Määrus kehtestatakse [perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse](#) § 14 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 5 lõikele 2 kinnitatud rakenduskava prioriteetse suuna „Roheline infrastruktuur ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamine” meetme „Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine” tegevuste „Kaitstavate elupaikade taastamine” ja „Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud” tulemuste saavutamiseks toetuse andmise ning selle kasutamise tingimused ja kord.

§ 2. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) taotlus on rakendusüksuse kehtestatud vormi kohane dokument, mis vastab käesoleva määruse §-s 11 sätestatud nõuetele;
- 2) kinnituskiri on rakendusüksuse nõutavas sõnastuses kinnitus, et toetuse saaja on nõus taotluse rahuldamise otsuses sätestatud nõuetega ning valmis projekti eesmärgipäraselt ellu viima;
- 3) poollooduslik kooslus on direktiivi 92/43/EMÜ lisas 1 loetletud järgmised elupaigatüübid: nõmmeniit (4030); lubjarikas aruniit (6210); lubjavaene aruniit (6270*); loopealne (6280*); puisniit (6530*); lamminiit (6450); soostunud niit (7230); liigikaitseks oluline rannaala;
- 4) poollooduslike koosluste hooldamiseks vajalik taristu on hooldatavate aladele tehnikaga juurdepääsuks vajalikud teed, sillad ja truubid ning loomade karjatamiseks vajalikud varjualused, veemahutid, kogumis- ja karjaaiad;
- 5) varjualune on siseruumita ehitis, mis kaitseb loomi neile mittesobivate ilmastikutingimuste eest;
- 6) veemahuti on vahetatav pukseeritav seadeldis, mille abil karjatamisperioodil on võimalik transportida kariloomadele vett ja mille küljes võivad olla jooturid;
- 7) töövahendid on tehnika, mida kasutatakse poollooduslikel kooslustel rohumassi niitmisel, kuivatamisel, kogumisel ja transportimisel: niiduk, vaaluti, kaaruti, presskogur, esilaadur, pallihaarats, palliveohaagis, loomaveokäru ning -pargas väikesaartele, sh laidudele, loomade ja niidutehnika veoks;

8) kari on hobused, kitsed, veised või lambad, kes tagavad poolloodusliku koosluse säilimise selle taastamise või hooldamise teel;

9) väiketraktor on puisniidu hooldamiseks vajalik ratastega põllu- või metsatööks ettenähtud mootorsõiduk, millel on vähemalt kaks telge ja mille valmistajakiirus on vähemalt 6 kilomeetrit tunnis (T 1–3 kategooria, võimsusklassiga 18–50 hj). Väiketraktoriks ei loeta auto alusel valmistatud eritöömasinat.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

§ 3. Toetuse andmise eesmärk ja meetme tegevuste väljundinäitajad

(1) Toetuse andmise eesmärk on parandada või säilitada kaitstavate poollooduslike koosluste ja neist sõltuvate liikide seisundit.

(2) Toetuse abil ellu viidud projekt peab panustama meetme tegevuste väljundnäitajatesse. Meetme tegevuste väljundnäitajad on seisundi parandamiseks või säilitamiseks toetust saanud elupaikade pindala ning soetatud, rajatud ja rekonstrueeritud objektide arv seoses kaitstavate liikide või elupaikadega.

§ 4. Rakendusasutus ja rakendusüksus

(1) Rakendusasutus on vastavalt Vabariigi Valitsuse 4. juuli 2014. a korraldusele nr 297 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirja kinnitamine” Kliimaministeerium (edaspidi *rakendusasutus*).
[RT I, 13.07.2023, 1- jõust. 16.07.2023]

(2) Rakendusüksus on vastavalt Vabariigi Valitsuse 4. juuli 2014. a korraldusele nr 297 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmist korraldavate asutuste määramine” Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi *rakendusüksus*).

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 5. Toetatavad tegevused

(1) Meetme raames on toetatavad järgmised tegevused:

1) poollooduslike koosluste taastamine kaitsekorralduskavade ja tegevuskavade alusel;

2) poollooduslike koosluste hooldamiseks vajamineva taristu rekonstrueerimine, rajamine ja soetamine;

[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

3) loopealse (6280*); lubjarikka aruniidu (6210); lubjavaese aruniidu (6270*), nõmmeniidu (4030), lamminiidu (6450) ja soostunud niidu (7230) ning poollooduslike koosluste tegevuskavas toodud liigikaitseolulise rannaala taastamiseks ja hooldamiseks vajaliku karja soetamine;

4) lubjarikka aruniidu (6210); lubjavaese aruniidu (6270*), puisniidu (6530*), lamminiidu (6450) ja soostunud niidu (7230) hooldamiseks vajalike töövahendite soetamine;

5) puisniidu (6530*) hooldamiseks vajaliku väiketraktori soetamine.

(2) Lõikes 1 nimetatud tegevusi toetatakse looduskaitseaduse § 4 lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 5 nimetatud kaitstavatel loodusobjektidel;

(3) Lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevusi toetatakse, kui taastamisele järgneb ala hooldamine 5 aasta jooksul lõppmakse tegemisest.

(4) Lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevusi toetatakse ka väljaspool kaitstavat loodusobjekti, kui see panustab otseselt §-s 3 toodud toetuse andmise eesmärgi ja meetme tegevuste väljundnäitajate saavutamisse.

(4¹) Lõike 1 punkti 2 alusel toetatakse karjaga seotud taristu rekonstrueerimist, rajamist või soetamist juba taastamise etapis, kui taastamisele järgneb vahetult hooldamine karjatamise teel.

[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

(5) Lõike 1 punkti 3 alusel soetatavad hobused peavad olema vanuses 2–4 aastat, veised vanuses 10 kuud kuni 3 aastat ja lambad või kitsed vanuses 6 kuud kuni 2 aastat looma vastuvõtmise ajal.

[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(5¹) Lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevust toetatakse, kui projektiala ei ole viie aasta jooksul enne taotluse esitamist saanud toetust riigieelarvest, Euroopa Liidu ega muudest välisabi finantsvahenditest projektiala taastamiseks või hooldamiseks.

[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(6) Lõike 1 punktides 2, 3 või 4 nimetatud tegevust toetatakse, kui projektialale ei ole välisabi vahenditest ega KIKi keskkonnaprogrammist viimase viie aasta jooksul toetatud sama liiki taristu, sama liiki karja või sama funktsiooniga töövahendi soetamist.

[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(7) Lõike 1 punkti 3 alusel soetatavate loomade ostu tehing ei tohi olla tehtud toetuse saaja ja temaga seotud isiku vahel.

(8) Lõike 1 punktis 4 nimetatud töövahendite soetamist toetatakse, kui puisniidul, väikesaartel või laidudel on hooldatava ala pindala vähemalt 10 hektarit, välja arvatud juhul, kui Keskkonnaameti hinnangul on väiksema ala hooldamine olulise looduskaitse mõjuga. Lamminiidudel toetatakse lõike 1 punktis 4 nimetatud töövahendite soetamist poollooduslikel kooslustel, kui hooldatava ala pindala on vähemalt 50 hektarit, teistel toetatavatel aladel vähemalt 30 hektarit. Tegevust toetatakse, kui taotleja ei ole samal otstarbel kasutatava töövahendi soetamiseks toetust struktuurivahenditest ega KIKi keskkonnaprogrammist eelneva viie aasta jooksul saanud.

(9) Lõike 1 punktis 5 nimetatud väiketraktori soetamist toetatakse juhul, kui puisniidul hooldatava ala pindala on vähemalt 20 hektarit ja taotleja ei ole eelnevalt samal otstarbel kasutatava väiketraktori soetamiseks toetust struktuurivahenditest ega KIKi keskkonnaprogrammist eelneva viie aasta jooksul saanud. Toetatav on kuni ühe väiketraktori soetamine taotleja kohta.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 21.12.2017]

(10) Lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse elluviimisel tuleb lähtuda keskkonnaministri 1. juuni 2004. a määruse nr 62 „Loodushoiutoetuse taotlemise, taotluse läbivaatamise ja toetuse maksmise kord, nõuded toetuse maksmiseks, toetuse määrad ning toetuse tagasinõudmise kord” § 5 lõigetes 1 (välja arvatud punktis 3) ja 2 toodud nõuetest.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 21.12.2017]

Lõikes 10 nimetatud saavutatava seisundi nõuetele vastavust hindab Keskkonnaamet.

(11) Lõike 1 punktide 2–5 kohaste soetuste kasutamisel tuleb järgida maaeluministri 22. aprilli 2015. a määruse nr 38 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus” § 8 lõigetes 1–8, lõikes 11, § 9 ja § 10 toodud nõudeid, kui käesolevast määrusest ei tulene teisiti.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

(12) Lõike 1 punktides 1–3 nimetatud tegevuse elluviimisel tuleb liigikaitseolulisel rannaalal järgida poollooduslike koosluste tegevuskavas toodud liigikaitseolulise rannaala hooldamiseks kehtestatud nõudeid, kui käesolevast määrusest ei tulene teisiti.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

§ 6. Riigiabi andmise reeglite kohaldamine

Meetme raames antav toetus ei ole riigiabi konkurentsiseaduse § 30 lõike 1 tähenduses.

§ 7. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood algab ja lõpeb taotluse rahuldamise otsuses märgitud kuupäeval.

(2) Projekti abikõlblikkuse perioodi algus ei või olla varasem kui käesoleva määruse jõustumise aeg ja lõpp hilisem kui 31. detsember 2023.

§ 8. Kulude abikõlblikkus

(1) Kulu on abikõlblik, kui see vastab Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord” (edaspidi *ühendmäärus*) §-dele 2 ja 5 ning käesolevas määruses sätestatud tingimustele.

(2) Abikõlblikud on:

1) projekti kulud, mis on seotud projekti väljundite loomisega § 5 lõikes 1 nimetatud tegevuste elluviimisel ning projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks;

2) personalikulu toetatakse ühtse määra alusel kuni 10% ulatuses projekti otsestest kuludest ilma personalikuludeta, kuid mitte rohkem kui 3400 eurot või 2006 eurot, kui toetust taotletakse ainult § 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuseks;

[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

3) personalikulu on abikõlblik, kui taotluse rahuldamise otsusega kinnitatud toetuse suurus on vähemalt 25 500 eurot.

[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(3) Abikõlblike kulude osas on lisaks ühendmääruse §-s 4 toodule järgmised piirangud:

1) maa ostusumma ei ole abikõlblik;

2) kasutatud seadme ostusumma ei ole abikõlblik.

§ 9. Toetuse osakaal ja taotlusvooru eelarve

(1) Toetuse maksimaalne osakaal on 85% abikõlblikest kuludest ning projekti omafinantseeringu minimaalne osakaal on 15% abikõlblikest kuludest.

(2) Toetuse minimaalne summa projekti kohta on 4000 eurot.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(3) Karja soetamise korral on toetusmäär maksimaalselt 85% abikõlblikest kuludest, kuid toetuse summa ei ole suurem kui 1530 eurot ühe hobuse kohta, 833 eurot ühe veise kohta ja 170 eurot ühe lamba või kitse kohta.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

(4) Väiketraktori soetamise korral on toetusmäär maksimaalselt 50% abikõlblikest kuludest, kuid toetuse summa seejuures ei ole suurem 15 000 eurot väiketraktori kohta.

(5) Paragrahvi 5 lõike 1 punktide 1 ja 2 kohase tegevuse korral arvestatakse projekti omafinantseeringuna ka keskkonnaministri 31. jaanuari 2020. a määruse nr 10 „Keskkonnaprogrammist toetuse andmise kord ja tingimused” alusel antavat toetust.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(6) Projekti omafinantseeringuna ei käsitleta teisi Euroopa Liidu ja muude välisabifondide poolt antud tagastamatut ja tagastatavat abi.

(7) Taotlusvooru eelarve §-s 5 sätestatud toetatavate tegevuste lõikes kinnitab rakendusametuse juht käskkirjaga. Kui taotluse täielik rahuldamine ei ole taotlusvooru eelarve tõttu võimalik, võib rakendusametuse taotlusvooru eelarvet rakendusüksuse ettepanekul suurendada.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(8) Rakendusametuse juht määrab täpsema töökorralduse projektiala taastamisel selle kaardistamiseks ja projektiala mõõdistamiseks hiljemalt taotlusvooru eelarve kinnitamisel.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(9) Käesoleva määruse § 5 lõike 1 punkti 1 kohast tegevust toetatakse standardiseeritud ühikuhinna alusel Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord” (edaspidi *ühendmäärus*) § 7 mõistes. Toetuse osakaal on 85% standardiseeritud ühikuhinnast ning toetuse suurus erinevate elupaigatüüpide taastamiseks on järgmine:

Elupaigatüüp:	Koondnimetus:	Toetuse summa käibemaksuta (eurodes):	Toetuse summa käibemaksuga (eurodes):
nõmmeniit (4030)	Grupp 1	1530,00	1836,00
lubjarikas aruniit (6210)			
lubjavaene aruniit (6270*)			
loopealne (6280*)	Grupp 2	1614,15	1936,98
puisniit (6530*)	Grupp 3	2905,30	3486,36
lamminiit (6450)	Grupp 4	1269,05	1522,86
soostunud niit (7230)			
liigikaitseliselt oluline rannaala			

[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(10) Kui toetuse saajal on ühendmääruse § 4 punkti 11 kohaselt õigus käibemaks lugeda abikõlblikuks kuluks, siis kohaldatakse toetuse summat käibemaksuga.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(11) Füüsilisele isikule makstavalt toetuselt peab rakendusüksus kinni tulumaksu.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

3. peatükk Taotlejale ja taotlusele esitatavad nõuded

§ 10. Taotlejale esitatavad nõuded

(1) Toetust võivad taotleda järgmised isikud:

- 1) põhikirja kohaselt looduskaitsega tegelevad äriühingud, mittetulundusühingud ja sihtasutused;
- 2) kohalikud omavalitsused ja omavalitsusliidud;
- 3) füüsilised isikud;

4) füüsilisest isikust ettevõtjad.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(1¹) Äriühingud ning füüsilisest isikust ettevõtjad saavad toetust taotleda vaid § 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuseks.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(2) Taotleja peab vastama järgmistele nõuetele:

1) taotleja vastab Vabariigi Valitsuse 21. augusti 2014. a määruse nr 133 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse taotlemise ja taotluste menetlemise nõuded ja tingimused toetuse andmise tingimuste määrase kehtestamiseks” (edaspidi *taotluste menetlemise määrus*) §-des 2 ja 3 nimetatud nõuetele;

2) taotleja on majanduslikult jätkusuutlik ning võimeline tagama kestvuse nõude täitmise ja püsikulude katmise viie aasta jooksul alates toetuse saajale lõppmakse tegemisest;
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

3) taotlejal on projekti omafinantseeringu ja mitteabikõlblike kulude tasumise suutlikkus.

(3) Lõike 2 punktis 3 nimetatud nõue on täidetud, kui on täidetud taotluste menetlemise määrase § 3 lõikes 2 sätestatud tingimused ning taotleja tõendab, et suudab vastavald kulud tasuda. Kui projekti omafinantseeringu või mitteabikõlblike kulude tasumisse panustab partnerina kohaliku omavalitsuse üksus peab olema täidetud ka taotluste menetlemise määrase § 3 lõikes 4 sätestatud nõue.

(4) Taotleja võib taotlusvoorus esitada ühe taotluse.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

(5) Taotleja, kes soovib toetust karjatamisega seotud taristu rekonstrueerimiseks, rajamiseks või soetamiseks, valduses peab olema kari või peab ta taotlema toetust karja soetamiseks.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

§ 11. Nõuded toetuse taotlusele

(1) Taotlus peab lisaks taotluste menetlemise määrase § 4 lõikes 1 sätestatud vastama järgmistele nõuetele:

1) taotlusvormi kõik taotlejale kohalduvad lahtrid peavad olema E-toetuses täidetud;

2) taotlusest peab selguma projekti eesmärk ja tulemus;

3) toetuse kasutamise tegevus- ja ajakava peab olema realselt teostatav käesoleva määrase § 7 alusel sätestatud abikõlblikkuse perioodil;

4) taotluses nimetatud projekti kulude eelarve peab olema põhjendatud ja seotud projekti väljundite loomisega;

5) taotluses planeeritud tegevus peab olema kooskõlas Euroopa Liidu ja riigisiseste õigusaktidega;

6) projekti tulemusnäitajad peavad panustama käesoleva määrase § 3 lõikes 2 nimetatud meetme tegevuste väljundnäitajatesse. Taotlusest peavad selguma projekti tulemusnäitajad ning väljundnäitajad ning nende sihttasemed;

7) taotlus peab sisaldama teavet nimetatud projektile teisest meetmest või riigisisestest või muudest välisabi vahenditest toetuse taotlemise või saamise kohta;

8) taotlus peab sisaldama teavituse nõuete täitmiseks kavandatavate tegevuste kirjeldust;

9) projekt peab olema teostatav;

10) projekti tegevustega hõlmatud maatüki omandiõigus peab kuuluma taotlejale või peab taotlejal olema maatüki kasutusõigus, mis kehtib vähemalt taotluse esitamise hetkest kuni 5 aastat pärast projekti elluviimist;

11) paragrahvi 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse toetamisel peab taastatav ala elupaigatüüpide lõikes olema vähemalt ühe hektari suurune.

[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(2) Taotlus peab sisaldama lisaks taotluste menetlemise määrase § 4 lõikes 2 sätestatud kinnituste järgmisi andmeid ja dokumente:

1) taotleja kinnitus, et ta nõustub elektroonilisel teel E-toetuse vahendusel teabe saamisega;

2) hanke lähteülesanne koos eelarve aluseks olevate võrreldavate hinnapakumistega või põhjendatud juhtudel projekti maksumuse kalkulatsioon;

3) kinnitus, et taotleja ei ole saanud ega saa sama kulu hüvitamiseks toetust riigieelarvest, Euroopa Liidu või muudest välisabi finantsvahenditest;

4) projekti omafinantseeringu olemasolu tõendavad dokumendid;

5) projekti elluviimiseks vajalikud load ja kooskõlastused;

6) Keskkonnaameti kooskõlastus vastavalt määrase lisas toodud vormile;

7) dokumendid, mis kinnitavad taotleja omandiõigust projekti tegevusega seotud kinnisasja suhtes või kasutusõigust projekti tegevusega seotud kinnisasja suhtes projekti tegevuse elluviimiseks projekti abikõlblikkuse perioodil ning vähemalt viie aasta jooksul selle lõppemisest või maa riigi omandisse jätmise või munitsipaliseerimise algatamist;

8) taotleja kinnitus, et ta ei ole võtnud tööle Eestis ilma seadusliku aluseta viibivat isikut, kellel puudub õiguslik alus Eestis töötamiseks;

9) projekti elluviimise järgsete püsikulude kirjeldus koos nende suuruse arvutusega ning katmise allikad;

10) kestvuse nõude täitmiseks planeeritavate tegevuste kirjeldus alates taotluse esitamisest kuni vähemalt viie aasta jooksul abikõlblikkuse perioodi lõppemisest;

[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

11) dokumendid, mis kinnitavad taotleja poolt karja kasutusõigust projekti alal abikõlblikkuse perioodil ja vähemalt viie aasta jooksul abikõlblikkuse perioodi lõppemisest, kui toetust taotletakse karjatamisega seotud taristu rekonstrueerimiseks, rajamiseks või soetamiseks, kuid mitte karja soetamiseks.

[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

(3) Lõike 2 punktis 6 nõutud kooskõlastuse saamiseks esitab taotleja Keskkonnaametile eeltäidetud vormi vastavalt määruse lisale. Keskkonnaamet menetleb kooskõlastust 30 päeva kontrollides kavandatud tegevuse vastavust ala kaitsekorrale ning kaitsekorralduskavale või tegevuskavale ja seal antud suunistele ning annab hinnangu, kas planeeritud tegevus tagab eesmärkide saavutamise.

§ 12. Taotleja kohustused

Taotleja on kohustatud:

- 1) tõendama, et taotluses esitatud teave vastab käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja tingimustele;
- 2) esitama rakendusüksuse nõudmisel täiendavat teavet rakendusüksuse määratud tähtaja jooksul;
- 3) võimaldama ja osutama igakülgselt abi taotluses esitatud teabe kontrollimiseks kavandatava tegevuse asukohas;
- 4) teavitama viivitamata rakendusüksust taotluses esitatud andmetes toimunud muudatusest või ilmnenu asjaolust, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;
- 5) tõendama projekti omafinantseeringu ja mitteabikõlblike kulude tasumise suutlikkust;
- 6) täitma teisi õigusaktides sätestatud kohustusi.

4. peatükk

Taotluse esitamine ja menetlemine

§ 13. Taotlusvooru avamine ja lõppemine

(1) Toetust antakse voorupõhiselt. Informatsioon taotluste vastuvõtmise alguse kohta avaldatakse vähemalt ühes üleriigilises ajalehes ja rakendusüksuse veebilehel vähemalt 14 kalendripäeva enne taotlusvooru avamise päeva.

(2) Informatsioon taotluste vastuvõtmise lõppemise kohta avaldatakse rakendusüksuse veebilehel hiljemalt 7 kalendripäeva enne taotlusvooru sulgemist.

(3) Taotlusvoorude väljakuulutamise ja lõppenuks kuulutamise korraldab rakendusüksus.

(4) Taotlusi menetletakse nende laekumise järjekorras taotlusvooru eelarve mahu ulatuses.

§ 14. Taotluse esitamine

(1) Taotlus esitatakse rakendusüksusele E-toetuse vahendusel taotleja esindusõigusliku isiku poolt digitaalselt allkirjastatuna. Taotluse esitamisel lähtutakse registri andmeväljadest.

(2) Toetuse taotlemine ja toetuse kasutamise seotud teabe ja dokumentide esitamine toimub E-toetuse kaudu.

(3) Taotlus tuleb esitada käesolevas määruses sätestatud nõuete ja tingimuste kohaselt. Taotlejal on õigus saada käesolevas määruses sätestatud tingimuste ja nõuete kohta rakendusüksuselt selgitusi.

(4) Taotlus esitatakse rakendusüksusele taotlusvooru ajal ning lisatakse sellele käesoleva määruse § 11 lõikes 2 nimetatud dokumendid. Täpsem info on kättesaadav rakendusüksuse veebilehel www.kik.ee hiljemalt taotlusvooru väljakuulutamise päeval.

(5) Taotlusvooru jooksul taotluse esitamata jätmisel jäetakse taotlus otsusega vastu võtmata.

§ 15. Taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks või mittevastavaks tunnistamine

(1) Rakendusüksus kontrollib taotluse vastavust käesoleva määruse §-s 11 ning taotleja vastavust käesoleva määruse §-s 10 sätestatud nõuetele. Kui rakendusüksus avastab taotluse nõuetele vastavuse kontrollimisel taotluses puudusi, teatab ta sellest taotlejale ja määrab puuduste kõrvaldamiseks tähtaja. Kui puudust ei kõrvaldata tähtaegselt loetakse puudusega seotud nõue mittetäidetuks ning taotlus jäetakse rahuldamata.

(2) Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui:

- 1) taotleja, taotlus või selles kirjeldatud projekt ei vasta vähemalt ühele käesolevas määruses sätestatud nõudele;
- 2) taotleja mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist;
- 3) taotleja ei võimalda teha taotleja juures või kavandatavate tegevuste elluviimise asukohas struktuuriotetuse seaduse § 21 lõike 7 tähenduses taotluse nõuetele vastavuse kontrolli.

§ 16. Taotluse hindamine

- (1) Nõuetele vastavat taotlust hinnatakse järgmiste kriteeriumide järgi:
 - 1) projekti vajalikkuse põhjendatus;
 - 2) projekti kuluefektiivsus.
- (2) Lõike 1 punktis 1 nimetatud kriteerium loetakse täidetuks, kui taotluse hindamise tulemusena selgub, et:
 - 1) projekti eesmärgipüstitus ja tulemus on põhjendatud – on olemas probleem või kitsaskoht, mille lahendamiseks on projekt koostatud;
 - 2) projektis kavandatud tegevused on vajalikud ning mõistlikud § 3 kohase eesmärgi saavutamiseks;
 - 3) projektis kavandatud tegevused võimaldavad saavutada taotluses kirjeldatud projekti väljundid, mis võimaldavad saavutada projekti tulemust;
 - 4) projekti tegevuste ajakava on realistlik.
- (3) Lõike 1 punktis 2 nimetatud kriteerium loetakse täidetuks, kui taotluse hindamise tulemusena selgub, et:
 - 1) projekti eesmärgi saavutamiseks kavandatud tegevuste elluviimiseks planeeritud kulud on kuluefektiivsed ehk võimalikult madalad arvestades seatud eesmärki. Kulu peab olema soodsaim vastava tulemuste saavutamiseks;
 - 2) planeeritud eelarve on realistlik, sealhulgas on selge, milliste arvutuste ja hinnangute alusel on eelarve kokku pandud, planeeritud tulud ja kulud on vajalikud ja mõistlikud ning taotleja on võimeline projekti abikõlblikkuse perioodi järgseid püsikulusid rahastama;
 - 3) planeeritud kulud on abikõlblikud ühendmääruse § 2 mõistes.

§ 17. Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus

- (1) Kui taotleja ja taotlus vastab nõuetele ja §-s 16 toodud kriteeriumidele, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamise otsuse.
- (2) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb rakendusüksus hiljemalt 90 kalendripäeva jooksul taotluse esitamisest arvates.
- (3) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse taotluse menetlemise määruse § 8 lõikes 4 sätestatud andmed.
- (4) Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse, kui:
 - 1) esineb üks või mitu taotluse menetlemise määruse § 8 lõikes 2 nimetatud asjaoludest;
 - 2) taotluse hindamisel selgub, et taotluses on esitatud valeandmeid;
 - 3) taotlus jääb väljapoole taotlusvooru eelarvet;
 - 4) taotleja või taotlus ei vasta nõuetele või §-s 16 toodud kriteeriumidele.
- (5) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse taotluse menetlemise määruse § 8 lõikes 5 sätestatud andmed.
- (6) Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse toetuse saajale E-toetuse vahendusel teatavaks viivitamata.
- (7) Koos taotluse rahuldamise otsusega edastab rakendusüksus toetuse saajale allkirjastamiseks kinnituskirja vormi. Kui toetuse saaja, kelle taotlus on rahuldatud, on nõus taotluse rahuldamise otsuses märgitud tingimustega, tagastab ta kinnituskirja E-toetuse vahendusel allkirjastatult rakendusüksusele hiljemalt 10 kalendripäeva jooksul taotluse rahuldamise otsuse kättesaamisest arvates.
- (8) Kui taotleja ei tagasta kinnituskirja lõikes 7 nimetatud tähtaja jooksul, võib rakendusüksus taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistada.
- (9) Rakendusüksusel on õigus sätestada taotluse rahuldamise otsuses projekti elluviimiseks, projekti väljundi ja tulemuste säilitamiseks ning meetme tegevuse eesmärgi saavutamiseks vajalikke lisakohustusi.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

§ 18. Taotluse osaline või kõrvaltingimusega rahuldamine

- (1) Kui taotluse täielik rahuldamine ei ole taotlusvooru eelarve tõttu võimalik, võib taotleja nõusolekul taotletud toetuse summat vähendada või projekti tegevust muuta tingimusel, et saavutatakse taotluses sisalduva projekti tulemused.
- (2) Rakendusüksus võib taotluse rahuldamise otsuses seada toetuse andmisele kõrvaltingimusi, mille täitmine on toetuse saamise eelduseks.
- (3) Taotluse osalisel või kõrvaltingimusega rahuldamisel tuleb arvestada taotluste menetlemise määruse §-s 9 sätestatud tingimustega.

§ 19. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse rakendusüksuse algatusel või toetuse saaja kirjaliku taotluse alusel taotluste menetlemise määruse § 10 lõigetes 2–4 ning § 11 lõikes 1 sätestatud tingimustel ja korras.

(1¹) Taotluse rahuldamise otsusega määratud toetuse summat ei suurendata.

(1²) [Kehtetu -RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(2) Rakendusüksusel on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui soovitava muudatuse tõttu ei ole projekti oodatavaid tulemusi võimalik saavutada või tulemused ei vasta toetuse andmise eesmärkidele.

(3) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse täielikult või osaliselt kehtetuks, kui esineb vähemalt üks struktuuritoetuse seaduse § 22 lõikes 3 toodud asjaolu.

(4) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus 60 kalendripäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.

5. peatükk Toetuse saaja õigused ja kohustused

§ 20. Toetuse saaja kohustused

(1) Toetuse saaja tagab struktuuritoetuse seaduse §-des 24 ja 26 sätestatud kohustuste täitmise, projekti juhtimise ja selle eduka elluviimise taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimuste kohaselt.

(2) Kui hankelepingu eeldatav maksumus on alla lihthanke piirmäära, esitatakse riigihanke alusdokumentide eelnõu rakendusüksusele üle vaatamiseks, kui nii on sätestatud taotluse rahuldamise otsuses.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

(2¹) Riigihanke alusdokumentide eelnõu esitatakse rakendusüksusele üle vaatamiseks, kui hankelepingu eeldatav maksumus on suurem või võrdne lihthanke piirmääraga.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

(2²) Rakendusüksus esitab 30 kalendripäeva jooksul toetuse saajale oma kommentaarid riigihanke alusdokumentide eelnõu nõuetele vastavuse ja kulude abikõlblikkuse kohta ning vastavuse kohta taotluse rahuldamise otsusele.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

(3) Juhul kui hange ei ole läbi viidud riigihangete registris, esitatakse rakendusüksusele:

1) hanke korraldamist tõendavad dokumendid, kui tehingu eeldatav maksumus käibemaksuta on võrdne 20 000 euroga või sellest suurem;
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

2) hankeleping pärast hankelepingu sõlmimist, aga mitte hiljem kui koos esimese maksetaotlusega.

(4) Hange, mille eeldatav maksumus käibemaksuta on suurem või võrdne lihthanke piirmääraga, viiakse läbi elektrooniliselt riigihangete registris.

(5) Toetuse saaja, kes ei pea järgima riigihangete seadust ei tohi funktsionaalselt koos toimiva või sama eesmärgi saavutamiseks vajalike asjade, teenuste või ehitustööde ostmisel jaotada lepingut osadeks eesmärgiga eirata struktuuritoetuse seaduse § 26 lõikes 6 toodud kohustust.

(6) Toetuse saaja täidab Keskkonnaameti kooskõlastuses seatud nõudeid § 5 lõike 1 punkti 1 kohase töö tegemiseks.

(7) Toetuse saaja tagab § 5 lõike 1 punkti 1 kohase tegevuse lõppemisel elupaiga säilimise hooldamise teel viie aasta jooksul lõppmakse tegemisest.

(8) Toetuse saaja tagab toetusest soetatud või rekonstrueeritud vara säilimise ja sihipärase kasutamise vähemalt viie aasta jooksul lõppmakse tegemisest.

(9) Kui toetus makstakse välja käesoleva määruse § 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse toetamiseks standardiseeritud ühikuhinna alusel, ei kohaldu § 20 lõigetes 2–5 kehtestatud nõuded.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

§ 21. Toetuse saaja õigused

(1) Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega.

(2) Toetuse saajal on õigus ärakuulamisele ning võimalus esitada oma seisukohad haldusmenetluse seaduse §-s 40 ja struktuuritoetuse seaduse § 23 lõikes 2 sätestatud juhtudel ja korras.

6. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused

§ 22. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine

(1) Toetuse saaja esitab rakendusüksusele vahe- ja lõpparuande taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtpäeval elektrooniliselt E-toetuse kaudu.

(2) Projekti vahearuanne sisaldab vähemalt projekti aruandlusperioodi tegevuste ülevaadet ning hinnangut projekti väljundnäitajate ja tulemusnäitajate saavutamise kohta projekti lõpuks.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

(3) Toetuse saaja esitab projekti vahearuanne projekti iga aruandlusperioodi kohta kui projekti abikõlblik periood on pikem kui 15 kalendrikuud. Aruandlusperioodi kestus ei ole üldjuhul pikem kui üks aasta.

(4) Projekti lõpparuanne sisaldab vähemalt kogu projekti peamiste tegevuste ülevaadet, teavet väljundnäitajate ning tulemusnäitajate saavutamise kohta. Lisaks käsitleb projekti lõpparuanne projekti tegevuste ja tulemuste mõju läbivatele teemadele, sealhulgas võrdsetele võimalustele.
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]

(5) Toetuse saaja esitab projekti lõpparuande 30 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu. Rakendusüksus võib põhjendatud juhul tähtaega pikendada.

(6) Rakendusüksusel on õigus toetuse sihipärase kasutamise hindamiseks nõuda toetuse saajalt aruannete esitamist projekti abikõlblikkuse perioodile järgneva viie aasta jooksul.

§ 23. Toetuse maksmise tingimused

(1) Toetust makstakse välja ainult abikõlbliku kulu hüvitamiseks.

(2) Toetust makstakse tegelike kulude alusel ühendmääruse §-s 14 toodud korras. Ühendmääruse § 14 lõike 1 punkti 2 alusel toetust makstes võib ühendmääruse § 14 lõigetes 2–3 nimetatud tingimustel teha makse ka otse tarnijale või töövõtjale.

(2¹) Käesoleva määruse § 5 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevuse toetamiseks makstakse toetus välja vaid standardiseeritud ühikuhinna alusel ühendmääruse § 15 lõikes 2 kehtestatud korras.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(3) Toetuse saaja esitab vähemalt kord kvartalis maksetaotluse E-toetuse kaudu ja lisab sellele järgmised dokumendid:

1) hanke korraldamist tõendavad dokumendid, kui hange ei ole läbi viidud riigihangete registris ja tehingu eeldatav hind käibemaksuta on 20 000 eurot või suurem ja dokumente ei ole eelnevalt rakendusüksusele esitatud;

[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

2) leping, mille alusel on kohustus võetud. Lepingut ei lisata juhul, kui leping on eelnevalt rakendusüksusele esitatud ja lepingut ei ole muudetud ning juhul, kui hankeleping on leitav riigihangete registris;

3) lepingu muudatused, lepingukohase reservi kasutamist õigustav dokument; õiguskaitsevahendite kasutamise teavitused olemasolu korral;

4) arve või muu raamatupidamisdokument;

5) asjade, teenuste või ehitustööde üleandmist ja vastuvõtmist tõendav dokument;

6) kulu omafinantseeringu osas tasumist tõendav dokument;

7) raamatupidamises projekti kulude kajastamist tõendav dokument;

8) garantii dokument, laenuleping ja liisinguleping;

9) ühendmääruse § 14 lõike 1 punkti 1 alusel makse tegemisel lisatakse kulu tasumist tõendav dokument.

(3¹) Kui toetust makstakse standardiseeritud ühikuhinna alusel, ei esitata lõikes 3 nimetatud dokumente, vaid maksetaotlus esitatakse E-toetuse kaudu ning sellele lisatakse Keskkonnaameti kinnitus, millega Keskkonnaamet loeb § 5 lõike 1 punkti 1 kohase tegevuse tehtuks ning tunnistab ala hoolduskõlblikuks.
[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

(4) Rakendusüksus võib taotluse rahuldamise otsusega täiendada eelmises lõikes nõutud dokumentide loetelu.

(5) Rakendusüksus kontrollib 30 kalendripäeva jooksul maksetaotluse ja sellele lisatud dokumentide nõuetele vastavust, kulude abikõlblikkust ning vastavust taotluse rahuldamise otsusele. Puuduste korral määrab rakendusüksus toetuse saajale tähtaja nende kõrvaldamiseks. Menetlusaeg pikeneb aja võrra, mis kulub toetuse saajal puuduste kõrvaldamiseks.

(6) Rakendusüksus võib peatada maksetaotluse menetlemise osaliselt või täielikult struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 1 toodud juhul.

(7) Viimane maksetaotlus esitatakse koos projekti lõpparuandega või pärast projekti lõpparuande esitamist. Lõppmakse tehakse pärast seda, kui rakendusüksus on lugenud projekti tegevused elluviiduks.

(8) Rakendusüksus kinnitab standardiseeritud ühikuhinna alusel toetuse maksmiseks taastatud projektiala suuruse hiljemalt lõppmaksega, arvestades § 9 lõikes 9 sätestatud toetuse summasid ja tegelikult taastatud elupaikade suurust.

[RT I, 07.08.2020, 1- jõust. 10.08.2020]

§ 24. Finantskorrektsioonid

(1) Finantskorrektsiooni otsus tehakse vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-des 45–47 ning ühendmääruse §-des 21–23 sätestatule.

(2) Toetust nõutakse tagasi vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 48. Toetuse tagasimaksmist võib ajatada vastavalt ühendmääruse §-le 24.

(3) Kui tagasimaksmise tähtpäevaks toetust tagasi ei maksta, peab toetuse saaja maksuma viivist vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-s 49 sätestatule.

§ 25. Vaiete menetlemine

(1) Rakendusüksuse toimingute või otsuste peale tuleb enne halduskohtusse kaebuse esitamist esitada vaie rakendusüksusele. Vaide lahendab rakendusüksus haldusemenetluse seaduses sätestatud korras.

(2) Vaie lahendatakse 30 kalendripäeva jooksul rakendusüksusele vaide esitamisest arvates. Vaide lahendamise tähtaega võib pikendada haldusmenetluse seaduse § 84 lõike 2 kohaselt.

[Lisa Keskkonnaameti kooskõlastuse vorm](#)
[RT I, 21.12.2017, 39- jõust. 24.12.2017]